

Sygn. akt II Ca 1061/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Elżbieta Woźniak
Sędziowie:	SO Bożena Badenio - Gregrowicz SO Robert Bury (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Idzikowska-Chrząszczewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 marca 2013 roku w S.

sprawy z powództwa **M. T.**

przeciwko (...) **w G.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji wniesionej przez powódkę

od wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu

z dnia 12 czerwca 2012 r., sygn. akt I C 346/11

1. **oddala apelację;**

2. **odstępuje od obciążania powódki kosztami postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt II Ca 1061/12

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Świnoujściu wyrokiem z dnia 12 czerwca 2012 roku uwzględnił częściowo powództwo M. T. wniesione przeciwko (...) w G. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności – wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 14 listopada 2005 roku w sprawie VI C 54/05, mianowicie w zakresie kwoty 1070 złotych.

Wyrok zapadł w sprawie, w której powódka domagała się pozbawienia wykonalności wymienionego wyroku w całości twierdząc, że dług został w całości spłacony w wyniku postępowania egzekucyjnego oraz wpłat dokonanych przez nią.

Pozwana uznała powództwo do kwoty 1.070 zł, w pozostałym domagając się oddalenia powództwa. Twierdziła, że powódka pominęła odsetki karne na poziomie 40% w skali roku, odsetki za zwłokę, koszty postępowania oraz koszty egzekucyjne, a także nie wzięła pod uwagę sposobu zarachowania wyegzekwowanych i wpłaconych kwot.

Sąd ustalił, że pozwany pierwsze postępowanie egzekucyjne wszczął w 2006 roku; zostało ono umorzone postanowieniem komornika z dnia 5 października 2006 roku wskutek bezskuteczności. Na wniosek z dnia 25 października 2006 roku ponownie wszczęto postępowanie egzekucyjne, następnie umorzone na wniosek wierzyciela na podstawie art. 825 k.p.c. Odrębnym postanowieniem z dnia 16 września 2008 roku komornik orzekł o kosztach postępowania egzekucyjnego przyznając wierzycielowi koszty zastępstwa adwokackiego w wysokości 1.200 zł. W toku postępowania egzekucyjnego wyegzekwowano na rzecz wierzyciela kwotę 2.521,69 zł. W postanowieniu z dnia 16 września 2008 roku komornik błędnie wskazał, że wyegzekwowano całe świadczenie. Tytuł wykonawczy został zwrócony wierzycielowi z adnotacją, że w wyniku postępowania egzekucyjnego KM 1326/06 wyegzekwowano część świadczenia w wysokości 2.521,69 zł. Kolejne postępowanie egzekucyjne wszczęto na skutek wniosku wierzyciela z dnia 5 września 2011 roku; pozwany wyliczył, że jego roszczenie na dzień wniesienia wniosku to 3.245,07 zł. Dotychczas nie wyegzekwowano żadnych należności.

Sąd I instancji przyjął, że przyczyną pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego nie mogą być kwoty wyegzekwowane w toku postępowania egzekucyjnego przez komornika. Z samego faktu wyegzekwowania należności wynika, że w tym zakresie tytuł wykonawczy traci wykonalność. W przypadku wyegzekwowania kwoty wyższej, niż wynikająca z treści tytułu wykonawczego, dłużnikowi przysługują przewidziane prawem środki zmierzające do zakończenia postępowania egzekucyjnego. Podkreślono, że postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świnoujściu M. W. pod sygn. akt KM 1326/06 nie zakończyło się umorzeniem w wyniku całkowitego spełnienia świadczenia. Postanowienie Komornika z dnia 16 września 2008 roku obarczone było błędem, bezpodstawnie zawarto w nim stwierdzenie, że tytuł wykonawczy pozostawiony będzie w aktach, co sugerować mogło wyegzekwowanie całej należności. Podobnym błędem obarczone jest postanowienie z tego samego dnia w sprawie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego. Bezsparnie, w toku postępowania egzekucyjnego KM 1326/06, komornik wyegzekwował i przekazał na rzecz wierzyciela kwotę 2.532,69 zł, co stanowiło częściowe zaspokojenie świadczenia. Sąd wskazał także, że zgodnie z treścią art. 1026 § 2 k.p.c. wydzieloną wierzycielowi sumę zalicza się przede wszystkim na koszty postępowania, następnie na odsetki, a w końcu na sumę dłużną. Przyjęto, że powództwo jest zasadne co do kwoty 1.070 zł, czyli co do wpłat dokonanych przez powódkę bezpośrednio na rzecz pozwanej, po umorzeniu postępowania egzekucyjnego KM 1326/06.

Wyrok w części nieuwzględniającej powództwa został zaskarżony apelacją przez powódkę, która domagała się jego zmiany przez uwzględnienie powództwa. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła błędne ustalenie, że komornik nie wyegzekwował całości świadczenia. Okoliczność ta ma wynikać z treści postanowienia komornika z dnia 16 września 2008 roku. Według powódki, komornik mógł nie przekazać całej wyegzekwowanej kwoty wierzycielowi, więc powinien ponosić odpowiedzialność odszkodowawczą. Nie zaliczono także na poczet długu nadpłaty z podatku dochodowego, wyegzekwowanej przez komornika. Według powódki, firma windykacyjna chce nienależnie wyłudzić pieniądze.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna.

Ponowne rozpoznanie sprawy w postępowaniu apelacyjnym, wyrażające się w ponownym ustaleniu stanu faktycznego i ocenie zasadności roszczenia na podstawie prawa materialnego prowadzi do wniosków analogicznych, jak przedstawione przez Sąd I instancji. Sąd Odwoławczy przyjmuje ustalony w postępowaniu przed Sądem I instancji stan faktyczny za własne ustalenia, bez konieczności ponownego jego przytaczania. Materialnoprawna ocena powództwa wyrażona przez Sąd Rejonowy zasługuje w pełni na aprobatę.

Norma art. 840 k.p.c. stanowi środek merytorycznej obrony dłużnika przed egzekucją, między innymi z przyczyn wygaśnięcia zobowiązania wskutek zapłaty. Hipotezą tej normy objęto materialnoprawne przyczyny wygaśnięcia zobowiązania, więc przewidziane prawem materialnym, a do nich nie należy wyegzekwowanie jakichkolwiek kwot w drodze postępowania egzekucyjnego. Kwoty wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym nie stanowią zdarzeń,

o których mowa w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., wskutek których zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Nie mogą więc stanowić podstawy powództwa opozycyjnego. Trafnie Sąd I instancji wskazał, że z samego faktu wyegzekwowania świadczenia w postępowaniu egzekucyjnym wynika, że w tym zakresie tytuł wykonawczy traci wykonalność. Komornik nie może zatem prowadzić egzekucji, jeżeli wyegzekwował już świadczenie zgodnie z treścią tytułu wykonawczego oraz wszystkie koszty postępowania egzekucyjnego. Powództwo przeciwegzekucyjne nie służy jednak zapewnieniu należytego przebiegu postępowania egzekucyjnego, nie zabezpiecza dłużnika przed sytuacją, kiedy komornik egzekwuje świadczenie ponad kwoty już wyegzekwowane, a stanowiące zaspokojenie wierzyciela zgodnie z treścią tytułu. Jeżeli komornik wyegzekwował już kwoty zgodnie z tytułem wykonawczym, a nadal prowadzi egzekucję, wierzycielowi służą środki obrony przewidziane przepisami o postępowaniu egzekucyjnym, w szczególności wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego i ewentualnie skarga na czynność komornika. Badając podstawy powództwa przeciwegzekucyjnego Sąd powinien ograniczyć się jedynie do badania faktu wygaśnięcia zobowiązania zaistniałego poza postępowaniem egzekucyjnym. Bezspornie poza postępowaniem tym powódka zapłaciła kwotę 1070 złotych i w tym zakresie powództwo podlegało uwzględnieniu. Istnieje zatem podstawa do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w zakresie kwoty zapłaconej przez powódkę poza postępowaniem egzekucyjnym, w pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu, o czym orzekł Sąd Rejonowy.

Jedynie na marginesie można wskazać, że prawidłowo w postępowaniu pierwszoinstancyjnym ustalono, że w postanowieniu komornika z dnia 16 września 2008 roku błędnie wskazano, że wyegzekwowano całe świadczenie. Argumentacja Sądu I instancji w tym zakresie jest trafna, powódka pomija sposób zarachowania egzekwowanych kwot, odsetki oraz koszty postępowania, także egzekucyjnego.

Trafnie Sąd I Instancji wskazał, że twierdzenia powódki, że na rzecz pozwanej została wyegzekwowana przez Komornika nadpłata podatku dochodowego, nie polegają na prawdzie. W sprawie KM 1326/06 Komornik wyegzekwował wskazaną kwotę, jednak - po pomniejszeniu o koszty egzekucyjne - przekazał ją innemu wierzycielowi - (...), którego wierzytelności korzystają z pierwszeństwa zaspokojenia przed należnościami powoda.

Twierdzenia powódki o naruszeniu przez komornika zasady anatocyzmu są bezpodstawne, komornik nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym (art. 804 k.p.c.), więc treści wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 14 listopada 2005 roku w sprawie VI C 54/05. Wyrokiem tym związane są nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej (art. 365 § 1 k.p.c.).

Z powyższych przyczyn apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., mając na uwadze trudną sytuację materialną powódki.